

171 . Sânnicolau Mare | Județ: Timiș | Punct: Seliște | Anul: 2003

Anul: 2003

Cod RAN: 155537.03

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca bronzului, Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Adrian Bejan, Marius Grec, Liviu Măruia

Instituții: Universitatea de Vest, Timișoara, Universitatea Arad, Universitatea de Vest, Timișoara

Rezumat

Situl arheologic Sânnicolau Mare- Seliște se află la 500 m de ieșirea din orașul Sânnicolau, pe șoseaua spre municipiul Arad, pe latura nordică a șoselei. Pe parcursul acestei campanii de investigații s-au trasat trei secțiuni cu intenția de a descoperi complexele postromane. Materialul arheologic rezultat din săpătură este reprezentat, în majoritatea covârșitoare a sa, îndeosebi din ceramică, extrem de fragmentară, fără posibilități reale de reconstituire.

Raport

Situl arheologic Sânnicolau Mare- Seliște se află la 500 m de ieșirea din orașul Sânnicolau, pe șoseaua spre municipiul Arad, pe latura nordică a șoselei. Terenul este proprietatea primăriei din Sânnicolau Mare care îl închiriază localnicilor sub formă de parcele.

Cercetări arheologice sistematice începând din anul 1995. S-a stabilit stratigrafia sitului, succesiunea nivelurilor de locuire și zonele cu pondere maximă pentru fiecare nivel. Din anul 2000 s-a inițiat o a doua etapă de cercetare pentru a se determina raportul dintre complexele de locuire. S-au descoperit până în prezent, în cele 24 de secțiuni practicate (cu casele adiacente), următoarele complexe de locuire:

- epoca bronzului: un segment al șanțului de apărare și două morminte de incinerare în urnă.
- epoca postromană (sec. III/V - VI)- patru locuințe, cinci gropi de provizii, cinci vetre de cuptor, două morminte de inhumare, segmente de șanțuri care, probabil, despărțeau complexele de locuire. În campaniile anului 2002-2003, pe o lungime de 15 m în secțiune, s-a degajat un șanț care, probabil, înconjura un complex de locuire. S-au surprins două laturi și unghiul rotunjit dintre ele;
- sec. VIII - IX- o locuință;
- sec. XI - XII- nouăsprezece locuințe, două cuptoare, o vatră exterioară locuințelor, șaisprezece gropi de provizii, șapte gropi menajere;
- feudalismul dezvoltat - treisprezece locuințe, cincisprezece gropi de provizii, o groapă menajeră, o vatră exterioară locuinței.

PNCA 6 (epocă postromană, sfârșitul mileniului I p. Chr., feudalism timpuriu, feudalism târziu).

Caracter de șantier școală pentru practica de specialitate a studenților din anul I, secțiile istorie, istorie - o limbă străină și istorie - teologie.

- studiul organizării habitatului în așezările primului mileniu p. Chr. și în feudalism, precum și stabilirea stratigrafiei sitului și a relației dintre complexele de locuire.

Pe parcursul acestei campanii de investigații s-au trasat trei secțiuni (S 1 – S 3/ 2003, respectiv S 22 – S 24), având lungimi de 30 x 1,50 m. La acestea, acolo unde desfășurarea săpăturilor a impus-o, se adaugă trei

casete adiacente (C 1 – C 3/2003). Un obiectiv important al campaniei din 2003 a fost urmărirea complexelor postromane apărute în 2002. S-au depistat în continuare cele două laturi ale șanțului. Latura orientată cu aproximație N - S (puțin curbată spre N) continuă în capătul nordic al secțiunii S 1/2003 (S 22). Înspre V, solul viu se ridică foarte sus, la aproximativ 1 m de suprafață, complexe feudale eliminând aproape în totalitate elementele de cultură mai vechi. În aceste condiții, latura care traversează secțiunea de la V spre E se surprinde, cu dificultate, 0,05-0,06 m adâncime în solul viu, pe o distanță de aproximativ 3–3,30 m, între groapa de provizii feudal timpurie și G 1/2003 (groapă mare feudală) (Gp. 10f). Orientarea șanțului este puțin oblică față de axa V - E, orientată în general NV - SE.

Intenția noastră a fost să depistăm complexe postromane din interiorul celor două laturi ale șanțului. Încă din 2002 s-a surprins la V de secțiunea S 2/2002 marginea unei vetre (C. 4pr). În urma degajării a rezultat o vatră de mici dimensiuni, cu axele de 0,80 x 1,10 m. Stratul de arsură este relativ subțire, dovedind o folosire nu prea îndelungată a sa.

La 1 m S de această vatră, într-o groapă circulară, s-a degajat partea inferioară a unui cuptor circular (C 5pr). Pereții cuptorului nu închid complet diametrul vetrei, spre S rămânând o deschidere de aproximativ 0,30–0,40 m (gura cuptorului?). Diametrul vetrei este de aproximativ 1,20 m (puțin oval). Din zona ambelor vetre au rezultat câteva fragmente ceramice cenușii, lucrate la roată. În exteriorul gropii circulare, spre SE, s-a degajat o groapă de stâlp cu diametrul de 0,40 m și coborând până la adâncimea de 1,45 m (-0,45 m sub nivelul de călcare postroman).

Locuirile ulterioare, îndeosebi cele feudale, au distrus majoritatea urmelor postromane care au mai putut exista în zonă. Surprinzător, la V de cuptorul menționat, în cadrul secțiunii S 2/2003, a apărut un mormânt de epoca bronzului distrus, din care s-a păstrat doar partea inferioară și din care s-au recuperat parțial urna (de dimensiuni relativ mici) și fragmente dintr-un alt vas din mormânt. S-au păstrat relativ bine resturile osteologice ale cremației, depuse în urnă, dar amestecate cu pământul din suprapunere.

Materialul arheologic rezultat din săpătură este reprezentat, în majoritatea covârșitoare a sa, îndeosebi din ceramică, extrem de fragmentară, fără posibilități reale de reconstituire. Ceramica este tipică și specifică orizontului cronologic căreia îi aparține, în totalitate fiind de uz curent și de proveniență locală, fără a conține vreun element mai deosebit. Un caz deosebit îl reprezintă cele două vase aparținătoare mormântului de epoca bronzului care, chiar dacă apăsarea pământului le-a distrus, se pot reîntregi, fiind păstrate toate fragmentele componente. În această campanie au apărut și unele fragmente de obiecte din fier, extrem de corodate și greu identificabile, dintre care menționăm unele piese de harnașament (psalii, pinteni rotunzi) și obiecte de uz curent (cuțite de bucătărie). Materialul osteologic se înscrie în nota specifică a sitului, fiind reprezentat îndeosebi de oase de animale mari (probabil bovine, cabaline și, eventual, porcine). În campania acestui an au rezultat, în depunerile din jurul vetrelor feudal timpurii, numeroase cochilii spiralice de melc, cât și oase și solzi de pește, elemente care fac indiciile preferințelor culinare ale localnicilor feudali. Întreg materialul arheologic descoperit se află depozitat în depozitul de arheologie al Catedrei de Istorie, la UV Timișoara, sala 311.

Cercetare clasică, efectuată prin executarea de secțiuni și casete adiacente, care surprind stratigrafia și complexe arheologice pe verticală și orizontală. Materialul arheologic rezultat este transportat în depozitul de arheologie al UV Timișoara pentru investigație arheologică și antropologică (scheletele din cele două morminte apărute până în prezent). Terenul este redat agriculturii după fiecare campanie anuală. Nu au apărut, până în prezent, vestigii care să impună protejarea lor pe loc. Punerea în valoare a obiectivului se va face prin publicarea monografiei arheologice și prin studiile științifice care vor fi întocmite.

Următoarele campanii de cercetare pe platoul Seliște de la Sănnicolau Mare vizează stabilirea relațiilor dintre complexe de locuire contemporane prin deschiderea unor casete în care se urmărește stratigrafia orizontală pentru a se putea deduce raportul care a existat între elementele de habitat aparținând aceluiași nivel cronologic. De asemenea se vizează lămurirea succesiunii etapelor de locuire din preistorie (epoca bronzului) și până în feudalismul târziu (sec. XVII - XVIII), prin departajarea clară a nivelelor de cultură specifice. Totuși considerăm că cercetarea respectivului sit se poate apropia de final, rezultatele campaniilor de până acum urmând să facă subiectul unei monografii.

Până la ora actuală nu au apărut elemente de habitat care să impună restaurarea și conservarea lor pe loc.

După fiecare campanie arheologică terenul este evacuat de urmele excavațiilor și redat agriculturii.

Informații suplimentare online

[Raportul 2345 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
